

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la respingerea cererii depuse de Fundația Republicană pentru Copii „Speranța”, reprezentată de avocatul Ana Leșan cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Fundația Republicană pentru Copii „Speranța” către Primăria municipiului Chișinău și Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, privind anularea răspunsurilor; obligarea înaintării cererii în adresa Agenției Servicii Publice, Departamentul Cadastru

*(Dosarul nr. 2ac-301/24
NR. PIGD 2-21034178-01-2ac-26072024)*

Consecințele depunerii unei cereri de strămutare pe baza unor motive, care nu se încadrează în temeiurile exhaustive ale strămutării unei cauze de contencios administrativ

25 septembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea depusă de Fundația Republicană pentru Copii „Speranța”, reprezentată de avocatul Ana Leșan cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stanilă, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 05 martie 2021 avocatul Nicolae Leșan, acționând în interesele Fundației Republicane pentru Copii „Speranța” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcția Generală, Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, solicitând anularea răspunsului Primăriei mun. Chișinău nr. 01/1-08-387 din 10 februarie 2021; anularea răspunsului Primăriei mun. Chișinău nr. 01/1-08-588 din 24 februarie 2021 la cererea prealabilă; obligarea Primăriei mun. Chișinău să înainteze cerere în adresa Agenției Servicii Publice, Departamentul Cadastru privind radierea notării achitarea în rate din Registrul bunurilor imobile, a bunului imobil cu nr. cadastral 0100518.073, situat în mun. Chișinău, str. Ghidighici 3/3 (f.d. 3-6).

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 13 noiembrie 2023, acțiunea înaintată de Fundația Republicană pentru Copii „Speranța” a fost admisă. Astfel, s-au anulat răspunsurile Primăriei municipiului Chișinău nr. 01/1-08-387 din 10 februarie 2021 și nr. 01/1-08-588 din 24 februarie 2021; s-a obligat Primăria municipiului Chișinău să înainteze cerere în adresa Agenției Servicii Publice, Departamentul Cadastru privind radierea notării „achitarea în rate”, indicată în Registrul bunurilor imobile ce vizează bunul imobil cu numărul cadastral 0100518.073, situat în mun. Chișinău, str. Ghidighici 3/3 (f.d. 131, 138-144).

3. Invocând dezacordul cu soluția instanței de fond, la 17 noiembrie 2023 Consiliul municipal Chișinău a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 13 noiembrie 2023, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri privind respingerea integrală a acțiunii (f.d. 136, 152-155).

4. La 11 ianuarie 2024 cauza nominalizată a fost repartizată în mod aleatoriu, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, spre examinare în ordine de apel judecătorului raportor Sîrbu Victoria și judecătorilor Negru Veronica și Braga Angela (f.d. 150).

5. La 6 martie 2024 Fundația Republicană pentru Copii „Speranța”, reprezentată de avocatul Ana Leșan a înaintat prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău cerere de recuzare judecătorului Braga Angela (f.d. 172-173).

6. Prin încheierea din 19 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de recuzare declarată de către avocatul Leșan Nicolae judecătorului Curții de Apel Chișinău, Braga Angela (f.d. 187-194).

7. Ulterior, la 24 aprilie 2024 avocatul Leșan Ana a înaintat cerere de recuzare judecătorilor Curții de Apel Chișinău – Negru Veronica și Sîrbu Victoria (f.d. 201).

8. Prin încheierea din 2 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de recuzare declarată de către avocatul Leșan Nicolae judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Negru Veronica și Sîrbu Victoria (f.d. 215-218).

9. La data de 9 iulie 2024, Fundația Republicană pentru Copii „Speranța”, reprezentată de avocatul Ana Leșan a depus la Curtea de Apel Chișinău o cerere, în temeiul art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, prin care a solicitat strămutarea prezentei cauze de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată egală în grad (f.d. 224-225).

10. În motivarea cererii Fundația Republicană pentru Copii „Speranța”, reprezentată de avocatul Ana Leșan a declarat neîncredere judecătorilor Curții de Apel Chișinău din motivul că, sunt bănuieți de nepărtinire a judecătorilor ce ar putea fi știrbită de circumstanțele pricinii sau de calitatea participanților la proces.

11. A susținut că, deși existau motive pentru admiterea cererilor de recuzare, acestea au fost respinse, ceea ce indică o posibilă influență a completului de judecată asupra judecătorilor Curții de Apel Chișinău. Aceștia ar fi fost conștienți că cererea de recuzare va fi respinsă, aspect care, în mod inevitabil, compromite orice speranță la un proces echitabil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

12. Art. 189 alin. (1) din Codul administrativ:

„Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.”

13. Art. 191 alin. (4) din Codul administrativ:

„Curțile de apel soluționează și cererile de apel împotriva hotărârilor și recursurile împotriva încheierilor emise de judecătorii.”

14. Art. 192 alin. (1) din Codul administrativ:

„Pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ la curțile de apel se instituie complete de judecători.”

15. Art. 193 alin. (2) din Codul administrativ:

„Curțile de apel, atât ca instanță de fond, cât și ca instanță de apel sau recurs, soluționează acțiunile în contencios administrativ în complete formate din 3 judecători.”

16. Art. 195 din Codul administrativ:

„Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.”

17. Art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă:

„Instanța strămută cauza la o altă instanță dacă: există bănuiele că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.”

18. Art. 198 alin. (3) din Codul administrativ:

„Instanța ierarhic superioară decide, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, strămutarea acțiunii în contencios administrativ la o altă instanță de judecată dacă instanța competentă nu poate adopta o hotărâre:

a) când, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor devine imposibilă;

b) când, din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată.”

19. Art. 37 din Codul administrativ:

„La îndeplinirea controlului judecătoresc asupra activității administrative, instanțele de judecată competente și judecătorii competenți sânt independenți și se supun numai legii. Orice imixtiune în activitatea de judecată este inadmisibilă și atrage răspunderea prevăzută de lege.”

20. Art. 197 din Codul administrativ:

„Nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

21. După cum rezultă din actele cauzei, prezenta cauză se află în procedura Curții de Apel Chișinău, drept urmare a contestării cu apel a hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 13 noiembrie 2023, de către Primăria mun. Chișinău.

22. Fundația Republicană pentru Copii „Speranța”, reprezentată de avocatul Ana Leșan, în temeiul art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, a solicitat strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad, invocând drept temei bănuiele de nepărtinire a judecătorilor Curții de Apel Chișinău.

23. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentul invocat în cererea cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de același grad, în temeiul prevederilor art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă nu poate fi reținut. Or, prezentei spețe și incidentelor procedurale care pot apărea în cadrul examinării cauzei nominalizate, le sunt aplicabile în exclusivitate prevederile Codului administrativ.

24. În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că art. 198 alin. (3) din Codul administrativ, enumeră exhaustiv temeiurile strămutării unei cauze în contencios administrativ de la o instanță de judecată la o altă instanță de judecată egală în grad.

25. Astfel, legiuitorul a prevăzut exhaustiv circumstanțele care pot servi drept temei pentru strămutarea cauzei. În cererea depusă de Fundația Republicană pentru Copii „Speranța”, reprezentată de avocatul Ana Leșan, argumentele invocate nu se încadrează în niciuna dintre circumstanțele prevăzute la art. 198 alin. (3) din Codul administrativ, ceea ce înseamnă că cererea de strămutare a cauzei nu este întemeiată în conformitate cu prevederile legale.

26. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că din sensul logico-juridic al art. 198 alin. (3) din Codul administrativ, rezultă că strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad poate avea loc doar în cazul în care, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor devine imposibilă sau din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată.

27. În condițiile speței, nu se regăsesc circumstanțe excepționale, potrivit cărora Curtea de Apel Chișinău nu poate funcționa o perioadă îndelungată sau circumstanțe ce ar face imposibilă substituirea judecătorilor Curții de Apel Chișinău și formarea unui complet de judecată care să examineze prezenta cauză de contencios administrativ.

28. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a releva prevederile art. 2.5 din Principiile de la Bangalore, potrivit cărora judecătorul se va abține să soluționeze orice dosar pe care constată că nu îl va putea judeca într-o manieră imparțială sau în care unui observator rezonabil i s-ar putea părea că judecătorul nu este capabil să judece imparțial. Printre astfel de cazuri, fără însă ca însurirea să fie completă, se numără următoarele: cazul în care judecătorul are o predispoziție sau o prejudecată efectivă cu privire la una dintre părți sau în care judecătorul cunoaște personal fapte relevante pentru proces; cazul în care, anterior, judecătorul a

avut calitatea de avocat sau a fost audiat ca martor în acel dosar; cazul în care judecătorul sau un membru al familiei sale are un interes economic în rezultatul procesului.

29. Astfel, luând în considerare condițiile din speță și argumentele formulate în susținerea solicitării de a strămuta cauza, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată din materialele dosarului că niciunul din judecătorii care fac parte din membrii completului Curții de Apel Chișinău, căruia i-a fost repartizată prezenta cauză spre examinare în ordine de recurs, nu a demonstrat părtinire sau prejudecăți personale.

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, pentru a asigura dreptul participanților la proces la o instanță de judecată imparțială în materia acțiunilor în contencios administrativ, garantat de art.6§1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, legiuitorul a prevăzut la art. 202 din Codul administrativ că participanții la proces au dreptul de a înainta o cerere de recuzare. Acest drept se poate exercita în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50 din același cod. Articolele 49 și 50 din Codul administrativ stabilesc motivele pentru care un judecător poate fi considerat incompatibil sau poate fi recuzat, asigurând astfel cadrul legal pentru protejarea dreptului la un proces echitabil și imparțial. Aceste prevederi contribuie la menținerea încrederii în sistemul judiciar, asigurând că nicio parte să nu fie dezavantajată din cauza unei posibile părtiniri a judecătorului.

31. Așadar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că legislația în vigoare oferă participanților la proces mecanisme adecvate pentru a solicita recuzarea unui judecător în cazul în care există motive justificate de îndoială privind imparțialitatea acestuia.

32. În acest context, completul de judecată observă că din actele cauzei rezultă cert că aceste mecanisme au fost aplicate de către Fundația Republicană pentru Copii „Speranța”, reprezentată de avocatul Ana Leșan, iar prin încheierile din 19 martie 2024 și 2 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, cererile de recuzare au fost respinse.

33. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că nu este în drept de a substitui voința imperativă a legislatorului, materializată în conținutul normelor de procedură administrativă, în vederea satisfacerii unui demers lipsit de temeinicie.

34. Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de Fundația Republicană pentru Copii „Speranța”, reprezentată de avocatul Ana

Leșan cu privire la strămutarea cauzei de contencios administrativ la o altă instanță de judecată egală în grad.

35. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 198 alin. (3) și 230 din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de Fundația Republicană pentru Copii „Speranța”, reprezentată de avocatul Ana Leșan cu privire la strămutarea cauzei de contencios administrativ de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță egală în grad.

Cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Fundația Republicană pentru Copii „Speranța” către Primăria municipiului Chișinău și Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, privind anularea răspunsurilor; obligarea înaintării cererii în adresa Agenției Servicii Publice, Departamentul Cadastru, se restituie Curții de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de recurs, în același complet de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă